

MAGYAR SÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre — 3.—	Negyedévre — 3.60
Félévre — 6.—	Félévre — 7.—
Egész évre — 12.—	Egész évre — 14.—
Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)	

Főszerkesztő:
DR. GYÖRFFY GYULA.
Felelős szerkesztő:
BENEDEK ELEK.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 23. sz.
Hirdetések petit számítású, díjazás szerint.
Apróhirdetések ára: egy szó 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

A nemzetiségi iskolák.

Budapest, április 15.

A tegnapi vita folyamán két képviselő foglalkozott a nemzetiségi iskolák szellemével. Bár egyik, *Werner Gyula*, a kormánypárt tagja s a másik, *Vertán Endre* a függetlenségi párté, de mindketten bámulatosan egyetértettek abban, hogy a nemzetiségi iskolák a magok ifjúságát nem a nemzet céljaira nevelik, hanem eszközei annak, hogy hazánkban nemcsak külön, de a magyarság iránt ellenséges érzelmű nemzetiségi művelődés és ennek alapján külön nemzetiségi értelmiség is keletkezzen. Hogy mind ennek az állami ellenőrzés hiányossága az oka, azt fényesen bebizonyította *Werner* azokkal a szemelvényekkel, amelyeket egy olyan német nyelvű történelmi tankönyvből olvasott fel, amely könyvet az erdélyi szászok középiskoláiban használnak.

A parlament tagjai hallván a szemelvényeket, csodálkozva kérdezték: hogyan lehetséges ez? Hol van a főigazgató, tanfelügyelő, aki ezt nem látja vagy eltűri? Melyik az a hatóság: a közoktatásügyi tanács-e vagy a minisztérium, amelyik e könyv használatát megengedte? Főigazgató is van, tanfelügyelő is van mindenütt. Hazafias és buzgó férfiak, kik nemcsak

me látogatják ez iskolákat, de igyekeznek is tájékozást szerezni mindenről, ami ez iskolákban történik. A minisztérium is komoly hazafias érzésű szakemberekkel vizsgálta meg e könyveket és a nemzetiségi iskolák mégis olyanok, aminőknek őket *Werner* és *Vertán* képviselők festették s az állami felügyelet ez iskolákban mégis csak névleges, semmit érő, legfeljebb csak arra való, hogy segítsen azt megfogni, amit véletlenül a nemzetiségi mozgalmakat figyelemmel kísérő sajtó üldözöbe vett. És hogy a kép még teljesebb legyen, nem mulik el egy év költségvetési tárgyalása sem, hogy a közoktatásügyi miniszter bizonyos fokú öntudattal ki ne jelentse, hogy a nemzetiségi iskolák ellenőrzését szigorubbá tettem, sőt, ha a szükség úgy kívánja, szigorubbá fogom tenni új intézmények segítségével is.

Hogyan lehet mégis, hogy az a képviselő, aki nem sajnál egy kis fáradságot a nemzetiségi iskolák ügyével foglalkozni, a megbotránkoztató adatoknak egész tömegével kötheti le minden ismétlés nélkül évről-évre a Ház figyelmét? Miért nem lesz hatásosabb, erősebb és éberebb az állami ellenőrzés? Egyszerűen ama központi hivatalos észjárás miatt, amelyet *Werner* képviselő oly találóan jellemezett

tegnapi beszédében. Ennek a középonti hivatalos észjárásnak kisdud horgán vergődik és vérzik el az a nagy nemzeti fontosságú ügy, amely e fogalom alatt rejtezik: állami ellenőrzés. A nemzetiségi vidékeken működő tanfelügyelő, vagy főigazgató látja a helyszínén a veszedelmet, fel is veszi ellene a harcot; vádol, javaslatokat tesz, elveket jelöl meg, terveket sző, de ritkán vagy sohasem találja meg a közoktatásügyi minisztérium részéről a kellő támogatást. Javaslataira nem felelnek, küzdelmében nem támogatják, sőt több ízben szégyenletesen cserben hagyják. A középonti bürokrácia nem szereti az olyan tisztviselőt, ki a kényes kérdések bolygatását szereti, vagy éppen erőlteti. És előtte, különösen az utóbbi időben, minden kényes dolog, ami összefüggésben van a nemzetiségi kérdéssel. A középonti bürokrácia e közömbössége, e lelkesen lanyhavérúsége lehangolja és óvatossá teszi a főigazgatót, a tanfelügyelőt, sőt az esetről-esetre kiküldött miniszteri biztost is és arra a meggyőződésre juttatja, hogy ebben az országban a nagy nemzeti kérdések kezelésében csak egyetlen uralkodó elv van: *quieta non movere!*

És Horációnak, a közoktatásügyi miniszternek — bölcs elméje előtt így marad

Szalonka-vadászat.

— A Magyarság eredeti tárcája. —

Írta: Cs. Szabó Kálmán.

Hárman kapaszkodtak a hegyi uton felfelé. Az erdőmester, az orvos és Dudus. Az erdőmester apró kis ember, aki fürgő léptekkel jött az uton felfelé, időnként meg-megállva, hogy aztán talán még sebesebben folytassa az útját. Hajába s apróra nyírott körszakállába már az élet odalopott egy pár őszhajszálát, de apró kis szürke szeme, olyan elevenen csillogott, mint egy fiatal emberé. És fiatal is volt ehhez, a mai fiataláshoz képest. Az erdőbe lett szerelmes ifjú éveiben és hűséges szerelmét megtartotta. Erdész lett. És járta a rengeteg fenyveseket, a sötét zöld lombok között csodálatos ügyességgel surrant át, meg se érintette a fát.

Az orvos is folyton nyomába volt. Ez a szenvedélyes vadász, aki ha kilép az erdőbe, szinte átváltozik. Szeme ragyog, arca kipirul s kezét fegyverére szorítva hallgatagon megy tovább a hosszú kapaszkodón. Dudus, az orvos fia, az még gyermek, apró kis jószág, akiben már felpezsdült apjától öröklött erdőszeretete. Madarakat kergetve szaladt az uton jobbra-balra, közben egy-egy ibolyát szakítva le a rejtett bokrok között.

— Dudus, elfáradsz! Ne szaladgálj! szölt az orvos és csendesen folytatta az útját az erdőmester után. De Dudus nem hallgatott oda, hanem mintegy kis vizslakölyök pajzánul szökelt árkon-bokron át.

A nap már hanyatlóban. Vörpiros csik festi biborszínűvé az eget. A szellő megrezzenti a fát s szerelmes suttogásként száll tovább, mintha ébresztgetné, az úgy is ébredő természetet:

— Tavasz van! Tavasz van! Ébredj! Améddig a szem ellát, az erdő mellett a szántóföldeket zöld vetés fedti. Olyan, mint a békésen pihenő tenger.

Annál elevebb a patak. Kigyózva szalad le keskeny medrében, hosszú, ezüstös csiknak látszik a vetések zöldje mellett.

Valahonnan még furulya szó is hallatszik s az erdő között a kolompós juh után összeverődve lassan halad tovább a nyáj. A pásztorfiu dallal kíséri.

A nap már leszállt egészen, de azért teljes világosság van. Az erdőmester megáll s visszaszól az orvoshoz:

— Ma jól fognak huzni. Nagyon jó idő van.

A szalonkákáról szól. Ezekről a gyorsan tova tűnő, kóbor madarakról, amelyek az alkonyban, mikor már minden madár elhallgatott, lassu repüléssel megindulnak szerelmi utra. Jó messzire elhallik a hangjuk.

— Kvó, kvó, cip-cip . . .

Hosszu csőrét előre nyujtva, méltóságteljes lassúságban repülnek el a fák fölött, folyton hallatva:

— Kvó, kvó, cip-cip . . .

Ahol a bokrok már alacsonyabbak, ott az erdőmester megáll, az orvos tovább megy és a tulsó oldalon, úgy hogy alig látszik ide, ő is elfoglalja helyét. Dudus kipirult arccal követi. Csak úgy liheg már a fáradságtól, de azért vidám nevetéssel, pajzánul ugrál a mély árkok felett, egyik ibolya-csoporttól a másikig.

Az apja még hasztalan hívja, de végre mégis odajön, leteríti a magával hozott szőnyeget a földre s odafekszik az apja lábához. Az arca ég a pirosságtól, szeme szinte csillog, a bágyadtság azonban erőt vett rajta. Megrészegült a friss tavaszi légtől, álmos.

A homály lassan ráborul az erdőre s csendesen elterül a langyos levegőben. A madarak egyszerre énekelnéi kezdenek. Felséges hangverseny ez, amely mind zajosabb és zajosabb lesz. A rigók is megszólaltak a bokrok között és hangos szóval kergetik egymást bokorról-bokorra. De nem sokáig tart a zene-bona, egyszerre elcsendesednek, mintha bágyadtak lennének ők is. Már hallgatnak, de egyszerre a sűrűből nagy repkedés és megrémült hang hallatszik. Ugy látszik, róka lopózkodott az éjjeli tanyára s ráijesztett a szendergő rigókra, de aztán lefőzödve tovább áll s ismét csendes minden. Az alkonyatban egyszerre messziről megszólal a várva-várt hang.

— Kvó, kvó, cip, cip!

Az orvos fegyvere után nyúl. Dudus is föl-emeli fejét s figyelni kezd. De már olyan álmos, hogy szemét alig tudja kinyitni.

— Dudus, Dudus, hallod?

— Hallom, apa! — szól a gyermek s erőlködik, hogy fejét le ne hajtsa, de hasztalan, mert az álom erőt vett rajta s apja lábához hajtva fejét, egyszerre elaludt.

A szalonka, az alkony e királya, lassu tempóban halad tovább a fák felett. Hangját hallani csak, de nem lehet látni, mert nem repül errefelé. Ugy látszik, megfordult. Most egyszerre látható lesz. Messze az apró bokrok mellett meg-

sok dolog teljesen ismeretlen, amiről még csak nem is álmodik, mikor a nemzet törvényhozásában a nemzetiségi iskolákra vonatkozóan a jól teljesített munka büszke öntudatától hangzó kijelentéseket tesz. De bizonyítsunk. Mikor Werner képviselő azt mondotta, hogy még mindig másfélezerre rug ama népiskolák száma, ahol a magyar nyelvet hivatalos bevallás szerint sem tanulják kellő eredménnyel, a miniszter ur közbekiáltott: régi tanítókról van szó! A miniszter ur tehát azt hiszi, hogy azok a tanítók, akik az utóbbi években kerültek ki a nemzetiségi tanítóképzőkből, tudnak annyit magyarul, hogy az iskolában sikeresen taníthatják a magyar nyelvet. A miniszter ur közvetlen tapasztalatból nem ismeri e tanítókat, kénytelen tehát valónak elfogadni mindazt, mit tanácsosai és osztályfőnökei erre vonatkozóan hivatalos jelentésekre támaszkodva, a közvetlen tapasztalás minden biztosítéka nélkül neki előadnak.

Amíg a középponti kormányzatnak a nemzetiségi kérdés iskolaügyi vonatkozásai iránt több érdeke nem lesz; míg a nemzetiségi vidékeken működő tanfelügyelők és főigazgatók a kellő támogatást és bátorítást a középponttól meg nem kapják, addig az állapotok a mostanihoz mindig hasonlóak lesznek, addig egyetlen képviselőnek sem lesz valami nehéz dolga, ha az újabb meg újabb adatok egész tömegével akarja leleplezni az évenkénti költségvetési vita alkalmával azt a magyarellenes szellemet vagy legalább «jégbe-hűtött hidegség»-et, amelyet a nemzetiségi iskolák a magyar nemzeti és hazafias törekvések iránt állandóan tanusítanak. De hát meg fog-e jönni a középponti iskolaügyi kormányzatban ez az aktívabb érzék a nemzetiségi kérdés iskolaügyi vonatkozásai iránt? Talán valamikor ez is megjő, de egyhamar nem. Addig bizonyára nem, míg a nemzeti érdek védel-

fordul és lassu tempóban halad ismét felfelé arra, ahol az erdőmester áll, folyton szólva:

— Kvó, kvó, cip, cip . . .

Nemsokára odaér. És ekkor egy hosszú tűzkigyó-forma ugrik fel az alkonyi légbe, melyet egy dörrenés követ. A szalonka elhallgatott a lövésre s nyilsebesen bukik le a földre. Még egy darabig vergődik a lapik között, aztán vége. De már alólról ismét hallszik egy új jövevény hangja.

— Kvó, kvó, cip . . . cip . . .

Ez is szerelmi utra indult, hogy párt keressen. Valamivel sebesebben repül, mint a másik, de egyenesen az orvos felé. A szürkület egészen ráfeküdt a tájra s nem lehet addig látni, míg egészen közel nem jön. Végre a vadász is látja. Folemeli fegyverét, céloz, de e pillanatban tekintete a gyermekre esik. Dudus ott fekszik mély álomba merülve. A szalonka lassan repül át a vadász feje felett, de ez leengedi fegyverét és nem lö. Gyöngéd szeretettel hajol le az alvó gyermekhez és megsimogatja az arcát.

A gyermek nyugodtan aludt tovább. Tulsó oldalról még hallatszik lövés, de a hang egészen eltompulva ér ide. Végre egészen besötétedik. Az égen megjelennek a csillagok is és reszketve hintenek fényt a nyugvó természet fölé. Dudus is megmozdul és felemeli fejét s bámulva tekint apjára.

— Hát nincs szalonka? — kérdi ámulattal.

— Nincs, fiam . . . s elindultak a sötétben, a hegyi uton felfelé. . .

mezésében a félénk óvatosságot és a lemondó megalkuvást az államférfiúi bölcsesség legelső kellékének tartják.

Jancsó Benedek.

Budapest, április 15.

Miniszter a protekció ellen. A vasutasok minősítési táblázatában volt egy különös rovat ezzel a címmel: *Ki ajánlotta?* Ebbe azután bele volt írva, ki protezsálta az illetőt, s ez üdvös (?) tájékozással szolgált a szolgálat minden fázisában, a büntetésnél csak úgy, mint az előléptetésoknél. Egy képviselő felhívta a protekció e nyilvántartására *Horánszky* Nándor kereskedelmi minisztert, aki nyomban elrendelte, hogy új minősítési táblázatokat készítsenek, amelyekből kimarad ez a magyar protekciósrendszerre jellemző rovat.

Székelyek Romániában. A bukaresti *Epoca* hosszabb cikkben foglalkozik a székelyeknek Romániába való kivándorlásával és többek között ezt írja:

«A magyar kormány mintegy 3 év előtt egy 9 tagból álló bizottságot küldött ki a célból, hogy Darányi és Lukács miniszterekkel együtt a Romániába kivándorlott székelyek helyzetét tanulmányozza. Az ezen bizottság kebelében lefolyt tárgyalásokból kitűnt, hogy a budapesti illetékes körök nemcsak hogy semmi veszedelmet sem látnak a székelyeknek Romániába való kivándorlásában, de abban a magyar elemnek Európa keletén való terjeszkedésének egyik főtenyezőjét vélik sejteni. Konstatálta továbbá a bizottság azt is, hogy a kivándorlott székelyek nem oláhosodnak el, mert náluk a magyar nemzeti érzés erősen ki van fejlődve: bizonyítja ezt a Romániában fennálló számos magyar egyesület, melyek közül a bukarestinek négyezernél több tagja van. A Romániából évente földvásárlási célokra hazaküldött összegek 300—400.000 koronára rugnak; a kivándorlott székely családok közül pedig évenként mintegy 200 ismét visszatér Erdélybe, egyenkint 2000—6000 frank megtakarított tőkével. Ami a romániai, különösen a bukaresti székely mesterembereket illeti, a bizottság konstatálta, hogy azok mindannyian jó anyagi viszonyok közt élnek és mindnyájan tagjai a helybeli magyar egyesületeknek.»

Az *Epoca* cikkének egyetlen adata sem felel meg a valóságnak; a magyar kormány kivándorlási bizottságot soha nem küldött ki, de még ha küldött volna is, az sohasem állapíthatta volna meg azt, hogy a székelység gazdagodik Romániában. Ha nem tulzott öndicséret, egy csupán csalogató beszéd lehet ez a cikk, mely a székelységet az eddiginél is nagyobb arányban akarja Romániába csábítani.

A konverzió törvénybeiktatása. A hivatalos lap mai számának élén közli a konverzióról szóló «1902. évi V. törvények» némely államadósságok beváltásáról» cím alatt. Az új törvények 12 §-ba foglalva szabja meg a konverzió műveletének mikéntjét. A szentesítési záradék Schönbrunnban, április 13-án kelt.

Az egri r. k. tanítók kérvénye. A képviselők között ma egy kérvényt osztottak szét, amelyet az egri r. kath. tanítótestület nevében és megbízásából *Danassy* Antal elnök és *Róvó* Lajos jegyző írt alá. A kérvényben arra kéri a képviselőházat, hogy a felekezeti és községi iskoláknál működő tanítók, mint az állami tanítókkal minden tekintetben egyenlő rendű tisztviselők részére akár a népoktatásügyi törvény revíziója keretében, akár pedig novelláris uton ugyanazt az alapfizetést és a fizetés emelkedésének ugyanazon fokozatait biztosítsa, amelyeknek élvezetében az állami iskolai tanítók lépnek fizetésük méltányos rendezése után. Jogos kérelmeket a hazai népnevelés érdekében terjesztették a képviselőház elé.

Az abrudbányai választás. *Abrudbányáról* sürgönyzi tudósítónk, hogy a mai választáson *Rosenberg* Gyulát 138 szóval *Légrády* Károly 18 szavazata ellenében országgyűlési képviselővé választották.

A deési mandátumot újra megsemmisítették. A királyi kurián ma délelőtt hirdette ki *Paiss* Andor elnök a deési választás dolgában hozott ítéletet. A kuria *Daniel* Tibor mandátumát, melyhez már másodízben jutottak rövid pár hónap alatt Deés választói, — a megválasztott képviselő kiskorúsága miatt ismét megsemmisítette. A deési kerületnek mostanában nincs szerencséje (— vagy nagyon is van?) — a választással. Első

izben *Teleki* Domokos grófot választották meg, de a választást megsemmisítették, azután kétszer egymásután *Daniel* Tibor megválasztását mondta ki érvénytelennek a Kuria. Most aztán negyedszer néz Deés a választás izgalmai elé, s ha ragaszkodik jelöltjéhez most már megválaszthatja, mert a két választás és a petíció pörök ideje alatt *Daniel* Tibor — nagykoru lett, betöltötte 24-ik életévét.

A főrendiház gazdasági bizottsága ma délelőtt tartott ülésén a főrendiház bevételéről és kiadásairól szóló január—márciusi negyedévi számadást és jelentést helybenhagyta s a felmentvényt megadta. A Nemzeti Múzeum kérelme került ezután sorra. Szalay Imre a Nemzeti Múzeum igazgatója azt a kérelmet intézte a főrendiház elnökségéhez, hogy a főrendiház butorzatát és a főterem berendezését engedjék át az új országházba való beköltözés után a Múzeumnak. A bizottság a kérelmet teljesítette azzal a megjegyzéssel, hogy annak idején az elnök és a háznagy válogassa ki, mely butordarabok és berendezési tárgyak lesznek átengedhetők. Végül a főrendiház irodatisztjeinek és szolgaszemélyzetének adandó díjazási pótlék kérdése került szóba s ezen a címen a bizottság a törzsfizetés 10 százalékának engedélyezését és utalványozását javasolja.

Hogedüs a Házban. Nagy feltűnést keltett ma a képviselőház folyosóján az, hogy *Hogedüs* Sándor volt kereskedelemügyi miniszter megjelent a Házban. A volt miniszter most tért vissza délvideki üdüléséből és a teremben *Erdély* Sándor volt igazságügy-miniszter mellett, közvetlenül *Horánszky* Nándor miniszteri széke mögött foglalt helyet.

A képviselőház napirendje. A képviselőház holnapi ülésén csak délután két óráig folytatják a közoktatásügyi költségvetés tárgyalását, majd az esetleges interpellációkra kerül a sor. Az ülés vége előtt az elnök kisorsolja azokat az összerúghatatlansági tagokat, kik a *Lendl* Adolf dr. képviselő ellen bejelentett összerúghatatlansági ügyben ítéleznek.

A verbói mandátum. A kir. Kuria I. választási tanácsa ma délelőtt tolytatta a *Valasek* János verbói képviselő ellen beadott kérvény tárgyalását. *Erdély* Sándor dr., a kérvényező meghatalmazottja rövid viszonzválaszában a mandátum megsemmisítését kéri, míg *Fajnor* dr. védő a terhelő tanuk vallomását próbálja lerontani olyképpen, hogy azokat autoszugesztív hatása alatt állóknak mondja. A petíció elutasítását kéri.

Visszavont petíció. A Gyergyó-Szent-Miklóson megválasztott *Lázár* Menyhért ellen az ellenpárt néhány választója petíciót adott be, amelynek ma lett volna a tárgyalása. A tárgyalás azonban elmaradt, mert a kérvényt időközben visszavonták.

Az irodaátalányok. Egyik-másik állami hivatal már hosszú idő óta azt a szokást üzte, hogy a visszamaradt irodaátalányt nem írta le, hanem a következő évre vitte át és költötte el. A pénzügyminiszter most elrendelte, hogy az átalányokkal minden évben pontosan számoljanak el, annál is inkább, mert e révén a költségvetésben megtakarítás érhető el.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, április 15.

A képviselőház ülése.

A hosszúra nyuló költségvetési vita már annyira kifárasztott mindenkit, hogy a legkülönlegesebb tárgyról se kelt több érdeklődést. Alig volt ötven képviselő a teremben, mikor *Apponyi* Albert gróf az ülést megnyitotta, hogy tovább folytassák a *közoktatásügyi költségvetés* tárgyalását.

Bizony Akos vallási kérdésekkel foglalkozott és azt bizonyította, hogy a költségvetés eszmemenete nem céloz arra, hogy a felekezeteket közelebb hozza egymáshoz, kibékítse. Részletesen ismertette az egyházpolitika történetét, majd az 1848: XX. tc. rendelkezéseinek életbeléptetését sürgette és a költségvetést nem fogadta el.

Zboray Miklós a képzőművészettel, különösen pedig az építészettel foglalkozott. Kifogásolta, hogy a Baumgarten és Herczeg-cég végzi a kultuszminisztérium összes építkezéseit, mert ezek révén bizonyos Goldig Mór is munkához jutott, aki számos visszaélést követett el. Kifogásolja, hogy a millenáris emléket pályázat nélkül építették meg *Schickedanz*sal, ki úgy épített, hogy az emlékmű már ma is dűledzik. Ily körülmények között nem csoda, ha építésztünk súlyed és érthető, ha a költségvetést nem fogadja el.

Wlassics Gyula miniszter kijelenti, hogy nem volt szándéka vita közben felszólalni, de mikor olyan dolgok merülnek fel, melyek őt közelről érzékenyen érintik, kötelességének tartja, hogy felszólaljon. Kijelenti azonban, hogy sokkal többre becsüli önmagát, hogysem megengedné, hogy a gyanunak még árnyéka is hozzáférközhessék. Zboray Miklós Major Lajos ügyét úgy tüntette fel, mintha azt ő el akarná tusolni. Ez a feltevés nem felel meg a valóságnak. Ő a vizsgálatot Major Lajos panaszára elrendelte, de minthogy egyoldalúan itélni nem akart, ezért bevárta a vizsgálat eredményét. Kezdetben úgy állt a dolog, hogy Major Lajos Czigliert ki nem fizetett tartozás miatt perelte be és ebben az ügyben a miniszter nem intézkedhetik. Csak azért rendelte el a vizsgálatot, mert ilyen alkalommal szoktak rendszeresen visszaélések nyomára jönni. Eltussolni nem akart semmit, aki bünt követett el, hát bünhődjék. (Élénk helyeslés.) Zboray Miklós azt is mondta, hogy minden miniszternek megvan a maga «házi zsidója», házi építője. Ez nagyon természetes, mert a miniszter előzetes terv alapján kaphatja csak meg a költségeket a pénzügyminisztertől.

Zboray Miklós: Tessék pályázatot hirdetni.

Wlassics Gyula: Különösen nagyobb építkezéseknél elvileg helyesli, hogy pályázatot hirdessenek, de az említett oknál fogva egy házi építőre mégis szükség van. Ezeket akarta a vitából kikapcsolva elmondani. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Zboray Miklós személyes kérdésben kijelenti, hogy távol állott tőle a gyanúsítás, ő csak figyelmeztetni akarta a minisztert a visszás állapotokra.

Elnök ezután szünetet adott, melynek elmúltával Csernoch János szólalt föl.

Csernoch János rosszalja, hogy az iskolákban nagyon kevés gondot fordítanak a tanulók nyelvismeretének gyarapítására, pedig ez a műveltség és gyakorlati élet egyik feltétele. Veres József határozati javaslatát nem fogadhatja el, mert ez nem fejezi ki elég nyíltan azt, hogy milyen irányú segítséget kíván a protestáns egyház. A képzőművészetekre térve át, kitagadja, hogy olyan Zichy-képet vásároltak a múzeum részére, mely sérti a katolicizmust és szinte propagandát csinál az orosz cárnak.

Felkiáltások a népraton: Es ilyen képet vásárolnak a nemzetnek! (Nagy zaj, elnök csöngtet.)

Csernoch János utal arra, hogy ezt a képet Párisban és Bécsben nem is engedték kiállítani. Az előadott alapján a költségvetést nem fogadja el.

Kammerer Ernő előadó igazította helyre Csernochnak a Zichy-képre vonatkozó tévedéseit, amire Csernoch rövid személyes kérdésben választott és állításait teljes egészükben föntartotta. Kammerer Ernő tett még erre néhány észrevételt, mire Trubinyi János beszédére került a sor.

Trubinyi János a vallásos nevelés szükségességét hangsúlyozta, mert az erkölcsi életnek ez nyújtja legfőbb biztosítékát. Az iskolai nevelésbe beolvasztást kellene adni a szülőknek is, amit a mai rendszer teljesen kizár. Ilyen rendszernek nem szavazza meg a költségvetést.

Ezzel az ülés véget ért.

Világ folyása.

Budapest, ápr. 15.

Bécsben tegnap délután híre terjedt, hogy Körber miniszterelnök egész kormányával beadta a lemondást a királynak. Illetékes helyről megcáfolták a válságról terjesztett híreket, annyi azonban mindenestre bizonyos, hogy az osztrák kormány a budapesti tanácskozások befejezése óta nagyon el van kedvetlenedve, mert a budapesti tanácskozás nem vitte előbbre a dolgot s éppen a legkényesebb differenciákra nézve nem jött létre megegyezés. Úgy látszik, hogy a dolgok elérkeztek ahhoz a kényes ponthoz, ahol az egyik vagy másik fél engedni vagy visszavonulni kénytelen.

Az angol-bur háború eljutott az utolsó pillanathoz. A burok megtették az utolsó ajánlatot s a békefeltételeket Londonba sürgönyöztette meg a hadvezetőség. Most Londonban minisztertanács gyűlt össze a király elnöklése alatt s talán még a mai nap folyamán megő a távirati hír, hogy hova dűlt a béketárgyalás. De Angliára nézve is jó lesz már, hogy ha befejeződik a háború. Az alsóházban a pénzügyminiszter bejelentette, hogy a deficitet 45 és fél millióra irányozza elő. Ezt a rengeteg összeget pedig nem más idézte elő, mint hogy a háború megakadályozta a kereskedelmi életet s amellel borzasztó pénzbe került. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy semmi sem alkalmasabb a mostani válságban a béke előmozdítására, mint a parlament és az ország elökélése, hogy a háborút befejezésre kell vinni, bármibe kerül is. A pénzügyminiszter beszédében kifejtette, hogy: azt kérdezhető valaki tőle, mi történjék, ha néhány hét alatt létrejön a béke. Meg akarja jegyezni, hogy ha költséges dolog is a háború viselése, költséges annak befejezése is. Gondoskodni kell a katonák jutalmazásáról és megajándékozásáról.

ról. Sok katonaságot Dél-Afrikában kell hagyni és gondoskodni kell ottani gyarmataink támogatásáról, valamint arról, hogy felépítsük vagy helyreállítsuk nem csak barátaink farmjait, hanem azokét is, a kik vitéz és becsületes ellenségeink voltak s a kiket barátainkka tenni remélünk. Ha a béke tartósságot és biztonságot nyújtó feltételek mellett jön létre, a ház kétségteletlenül nagylelkű lesz ezekben a dolgokban. A miniszter azzal fejezi be beszédét, hogy a háború költségei eddig 160 millió fontot, a kínai expedíció költségei pedig 5 millió fontot tettek. A kínai hadikártérítés összege 6 millió s így jóval meghaladja a költségeket. A miniszter azután bemutatja a deficit fedezésére vonatkozó javaslatokat és ennek kapcsán megjegyzi, hogy az adósságtörlesztés felüggesztése 4 és fél milliót, a jövedelmi adók emelése 2 milliót, a helyegilletékek emelése fél milliót, a rozs- és lisztvámok emelése 26 milliót eredményezne.

TÁVIRATOK.

Az osztrák képviselőház ülése.

Bécs, április 15. A Ház mai ülésén Benneti interpellálja a kormányt *Caleoni* dignanói lelkész ügyében, ki az olasz királyt súlyosan megsértette beszédeiben s az államügyészség még vádiratot sem nyújtott be ellene. *Hruby* Vencel beszél ezután az ifju csehek nevében a népiskolák költségvetéséről.

Forradalom Belgiumban.

Brüsszel, ápr. 15. A mai est itt és a vidéken az eddig beérkezett jelentések szerint nyugodtan telt el. Anderlecht külvárosban nagy szocialista gyűlés volt, amelyen Van der Velde képviselő a kormány ellen intézett heves támadások között az alkotmányrevízió követeléséhez való ragaszkodásra és nyugalomra intette a szocialistákat. Be kell várni a kormány választát. Hogy a nép megtudja a választ, szerdán este nagy néptömeg vonuljon a képviselőkamara elé. Ha a kormány tovább is ellenáll, a végső eszközzel, a lázadás fegyverével kell küzdeni az alkotmány revíziójáért. A gyűlés után Van der Velde a Népházba ment, amelynek környékét a polgárorség tartotta megszállva és ott is nyugalomra intette a népet.

Brüsszel, ápr. 15. Az *Etoile Belge* jelentése szerint tegnap a laekeni kastélyban a király elnöklése alatt minisztertanács volt.

Namur, ápr. 15. Tegnap este szocialista csoportok ismételtén bejárták a város utcáit. A rendőrség szót akarta őket oszlatni, de nem sikerült. A *Place d'Armes*-on a tömeg tütykösökkel támadta meg a rendőrséget és két rendőrt megsebesített, azután beverte a rendőrség ablakait. A rendőrök karddal támadták meg a tömeget és vak lövéseket tettek. Végre sikerült a tömeget visszazorítaniok. Tíz tüntetőt letartóztattak. Később lovasság is jött a zavargás színhelyére és szuronyral a szomszéd utcákba szorította a tüntetőket, akik visszavonulásuk közben az összes lámpákat összetörték.

Burok harca.

London, ápr. 15. Kitchener jelenti Pretóriából: Április 7-ike óta az egyes angol csapatok jelentései szerint elesett 53, megsebesült 43, lovaságba esett 167 és megadta magát 5 bur. Fokföldön voltak még szét-szört bur csapatok, amelyek a gyarmat legnyugatibb részébe vonultak.

London, ápr. 15. A tegnap közzétett veszteséglajstrom szerint 12-én Machavie (?) mellett vasuti szerencsétlenség történt, amelynél 13 brit katona életét vesztette és 13 megsebesült.

London, ápr. 15. A *Daily Mail* jelenti Pretóriából tegnapi kelettel: A bur vezérek ma *Milner* kormányzóval tanácskoztak. A tanácskozásban *Kitchener* is részt vett. Hír szerint Kitchener fogja tovább vezetni a tárgyalásokat. A burok ajánlatait *Milner* elküldi Chamberlainnek.

Firmilian püspök ügye.

Konstantinápoly, ápr. 15. Az orosz nagykövét lépéseket tett avégre, hogy *Firmilian* püspököt még a görög husvét előtt szenteljék fel úszkóbi metropolitává. Bulgária tiltakozott ez ellen.

Az új trieszti püspök.

Bécs, április 15. A hivatalos lap *Nagel* Ferenc drnak trieszti püspökké való kinevezését közli.

Délamerikai viszály.

Curacao, április 14. Negro tábornok, *Coides* venezuelai állam elnöke 900 emberrel átpártolt a lázadókhoz és Mendozához csatlakozott. Más hasonló elpártolások is várhatók. *Obducio Bello* tábornokot a kormány csapatai *El Palito* mellett, *Puerto Capello* közelében megverték. A különböző vidékeken harcban álló főkölök száma meghaladja a kilenczet.

Kina.

Tiencin, április 14. Csiszpauból jelentik, hogy Ma tábornok seregéből 1000 ember Csasziangba való expedíció alkalmával megszökött és a csapat lövészeivel és pénzével a felkelőkhez csatlakozott.

Liberalisok és republikánusok verekedése.

Madrid, április 15. Cuartban (Valencia mellett) liberalisok és republikánusok között verekedésre került a dolog, amelyben négy liberalis embert megöltek és nyolc republikánust megsebesítettek. A rendet a csendőrség állította helyre.

VIDEK.

Feloszló kormánybiztoság. Mint értesülünk, a torontálmegyei *überland-földek* kormánybiztoságát, melynek *Papp Géza* dr. országgyűlési képviselő a kormánybiztosa, legközelebb feloszlatják. E tekintetben *Zsiros Lajos* dr. vármegyei ügyész már régebben jelentést tett *Szell* Kálmán miniszterelnöknek, ki most magigérte, hogy az *überland-földek* ügyét tavasztól kezdve a közigazgatási hatóságokra bizza.

Miskolc város választókerületei. Borsodmegye alispánja, *Tarnay Gyula* ur, rendeletet küldött Miskolc város képviselőtestületéhez, melyben meghagyja, hogy a városi választókerületeket az 1886: XXXI t.-cikk értelmében újból kell kikerekíteni. Az eddigi beosztás nem felel meg a törvény rendelkezéseinek, miután több olyan kerület van, amelyben a választók száma meghaladja a hatszázat. De meg arról is megfeleledkezett a városi hatóság, hogy a törvény 35. szakasza értelmében a választók névjegyzékének összeállítását a választókerületeket minden alkalommal újból megalakítani tartozik. A rendeletet, mely éppen a választások előtt érkezett, a városban nagy felfordulást és elkeseredést keltett. Az az általános vélemény, hogy vagy előbb kellett volna e rendeletet kiadni, vagy pedig a választás után intézkedni, de kortesfogásból közvetlenül a választások előtt nem lett volna szabad az évtizedek óta végre nem hajtott törvény erőltetésével a közönséget zaklatni.

Zemplénmegye közgyűlése. Zemplén vármegyei törvényhatósági bizottsága *Hadik Béla* gróf főispán elnöklésével tartott közgyűlésén elhatározta, hogy 691.900 korona amortizációs kölcsön felvételével új kórházat emel Sátoralja-Ujhelyen. A régi kórház egyáltalán nem felel meg céljának s inkább foghaznak való, sem mint gyógyító intézetnek.

Közművesek sztrájkja. A kolozsvári közművesegdek és munkások sztrájkra készülnek. Az ipartestülethez beadványt intéztek, melyben kívánják, hogy a munka óraszámra díjaztassék, a parti-rendszer, a csoportmunka töröltessék s a munka ne adassék alvállalkozók kezébe. Azt mondják, ha 5 nap alatt nem kapnak megnyugtató feleletet, — sztrájkolni fognak.

FŐVÁROS.

— A kötelező ravatalozás. A közegészségi albizottság *Schermann Adolf* dr. tiszti főorvos elnöklésével szombaton este tartott ülésén tárgyalta a kötelező ravatalozásra vonatkozó szabályrendeletet. Az albizottságban is heves vitát provokált a javaslat s még az orvosok között is akadt, aki kétségbe vont, sőt tagadta, hogy a kötelező ravatalozást a közegészségügy követeli. Mi ismételve elmondottuk véleményünket ez ügyben s a kötelező ravatalozást üdvösnék tartjuk nem csak közegészségügyi, de nemzetgazdasági szempontból is. Ez pedig fontosabb kérdés néhány temetkezési vállalat üzleti érdekeinél.

— Az irgalmas-rend kórháza. Az irgalmas-rendiek — a kórházépítéshez adott városi segély ellenértékül — kötelesek kórházukban negyven városi beteget ápolni, amiért 42 krajcárt kapnak betegenkint egy napra. A főváros azonban 1 frt 29 krt kap a betegek napi ápolására, marad tehát 87 krajcár haszna minden beteg után. Az irgalmasok most új modern kórházat építettek s arra kérték a fővárost, hogy az ápolási díjat emelje fel 1 korona 80 fillérré. A kórházi bizottság most azt a javaslatot teszi a tanácsnak, hogy egy-egy betegért 1 korona 40 fillért fizessen az irgalmas-rendnek. Még így is 117 fillér haszna marad a fővárosnak, ami egy év alatt 15 ezer korona.

T. előfizetőinket, kiknek április 15-én lejárt az előfizetése, kérjük az előfizetés mielőbb való megújítására, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

NAPIHIREK.

Meghalt egy vén pap.

Budapest, április 15.

Egy kilencvenkét esztendő unitárius papot kísérnek holnap örök nyugalomra az új-székelyi unitárius temetőben. Bedő Lajos volt, Bedő Albertnek, ami vezérünknek, a székely ügy legnemesebb és legbüszkébb harcosának az édes apja. Nagy és igaz a mi részvétünk, a mi szomorúságunk.

Bedő Lajos a sorsnak kiváltságoltjai közé tartozott, mert Isten megadta neki a hosszú életet s megadta neki az örömet, hogy lássa gyermekeinek szárnyra kelését; megérte, hogy egyik fia a maga óriási tetterejével, szorgalmával, tehetségével fényes pályát fusson meg, nevét nemcsak ebben az országban, hanem a külföld tudósai előtt is tiszteltté tegye. Es megérte a szédítően nagy kort elméjének épségével; nyugodtan nézett elébe a halálnak, mint akinek ezen a földön immár nincsen keresni valója. Így mondotta ő, midőn nagy nevű, végtelenül szeretett fiával legutóbb találkozott.

Oly ritka az ehhez hasonló eset, manapság, a lázas hévvel élni és élvezni sietés korában. Az unitárius pap kivétel a munkából, nyugalomba megy, s elsuhanak felette az évek, csak számlálja, számlálja s imhol az évek meggyülekeznek. Egy tisztas emberöltőre kell visszatekintenie, ha lelke szemével látni akarja, hogy milyen is volt az ő fia, mikor még gyermek volt, mikor megkezdette az élettel való küzdelmet, mikor első sikereit aratta, mikor nevét mindenütt tisztelettel emlegették... És eltöltötte szívét jóleső érzése a megelégedésnek, boldogságnak.

«Eleget éltem, meghalhatok» — hányszor elmondogatta, s midőn elérkezett a pillanat — halála mégis megdöbbentő, eltölti mélyeséges fájdalommal a fiu szívét. Az elválás szomorú gondolatának árnyéka szállja meg az embert... Meg kell történnie előbb vagy utóbb.

Bedő Lajos egyszerű, szelid életének nincs szükség a krónikásra. Lelkésze volt egyháznak hosszú-hosszu ideig. A szabadságharc idejében önként csatlakozott Gál Sándor seregéhez, küzdött a szabadságért — s az elnyomatás korában a rettegett Kovács kapitány nehéz haragját érezte vele is, mint olyan sok székelyvel, akik ott voltak a lelkesek és küzdők sorában. A vihar elmúlt, s a jó pap élt tovább a maga szelid hivatásának. Fiut nevelt a hazának, kibent igaz, becsületes lelke él tovább és munkál a nemzet javára...

Legyen neked édes a föld, öreg, becsületes pap! És legyen áldott az emlékezeted!

(Időjárás.) Április 16-án. Magas levegőnyomás északnyugatot borítja, a depresszió délnyugat Európa felett van. Európában száraz, enyhe időjárás volt, Németországban esők fordultak elő. Hazánkban enyhe időjárás volt. Esők északnyugaton, az Alföldön. (Zivatarokat jelentenek Zombolyáról, Nagylakról s az ország több részéről.) Várható: Változóan felhős, enyhe időjárás, helyenként esővel. Hőmérséklet 10-3 C. fok. Győrből táviratozzák: A tegnapi forrás után ma hajnalban mennydörgés mellett nagy zivatar vonult el városunk és környéke fölött. Az eső az összes veteményekre és gyümölcsökre jótékonyan hatott. A tavaszi vetések szépen fejlődnek. Pozsonyból jelentik: A jó erőben lévő őszi és a szépen kikelt tavaszi vetésekre igen üdítő hatással volt a ma reggeli, több órás zivataros eső, amely Pozsony megye legnagyobb részét érte. A mezei munka, különösen a cukorrépa vetése meggyeszerre zavartalanul folyik.

Nagy-Enyedről táviratozzák: A tartós szárazság mellett a szőlők jól teleltek. A vetésekben egerek tesznek kárt, Március végén a barack elfogyott. Eső szükséges.

(Személyi hírek.) József Agost főherceg felesége, Augustia főhercegnő, ki férjével a minap érkezett meg Szan-Remóból Kis-Tapolcsányba, kanyarót kapott. — Rudnay Béla főkapitány Fiuméből Budapestre utazott. — Láng Lajost, Felső-Bánya

város diszpolgárrá választotta. A város küldöttsége tegnap nyújtotta át az erre vonatkozó diszoklevelet. — *Natalia* volt szerb királyné francia hirasadás szerint Berec Sur Merben a Carin-kórház kápolnájában áttért a római katolikus vallásra. A keresztelést egy párisi plebánus végezte. — *Frigyes* főherceg leányaival *Mária* Henriette főhercegnővel tegnap délután fél 4 órakor Rajkára érkezett, özvadászatra. Pár óra alatt 5 ózbakot lőttek, azután visszatértek Pozsonyba.

(Horánszky Nándor miniszter beteg.) Mint részvétellel értesülünk, *Horánszky* Nándor kereskedelmi miniszter erős meghülés következtében beteg lett. Tegnap oly nagy láza volt, hogy családja komolyabb bajtól tartott. Ma reggel azonban jobban lett, de néhány napig még ágyban kell maradnia.

(Hétfő este.) A székely képviselők társaságának tegnap esti összejövetele nagyon népes volt s több fontos kérdés került megbeszélésre. Most természetesen a kongresszus a fő téma: mikor lesz és hol. Julius elején, vagy augusztus végén, e két időtáj közt van választás. A kongresszus helyében sincs még végleges megállapodás. A társaság oszlásakor szomorú hír jött Uj-Székelyről: *Bedő* Albertnek, a társaság szeretett elnökének édes apja, az agg lelkész meghalt. Mély megindulással fogadták a hírt a jelen voltak s igaz részvétellel osztozott mindenki a vezér gyászában. A tegnapi estén az elnökön kívül megjelentek: Györfly Gyula, László Mihály, Ugron János, Molnár József, Révai Mór, Borszékly Soma, Bedőházi János, Fejér Antal, Lázár Menyhért, Vertán Endre, Jancsó Benedek, Gaal Mózes, Földes Géza. Benedek Elek s több székely egyetemi hallgató.

(Egyetlen orvosság.) A törvényhatóságok közgyűlésein mértőföldes szónoklatok esnek, mint lehetne az amerikai kivándorlást megakadályozni. Vajudnak a hegyek és születnek neveléses — szabályrendeletek, amikbe sajtot lehet ugyan csavarni, de hogy belőle kenyeret kapjon a szegény, akit a nyomorúság hajt uj otthon keresésére, azt bajosan hiszszük. *Zempléni* tudósítónk írja, hogy *Sztáray* Sándor gróf *jesztrebi* és *solymosi* birtokát földarabolja s kedvező feltételek mellett eladja a földtelen zsellér népek. Ez végre valami, ami többet ér millió szabályrendelet írott malasztjánál. A röggel lehet csak a népet a hazai földhöz kötni. De ez csak néhány pillula és oly sokan vannak a betegek, akik Amerikában keresik a gyógyulást!

(A zivatar.) Tegnap délelben csodálatos, nyári meleg jankasztotta el a főváros lakóit. Egy júniusi erős nap sem izzaszhatta volna meg jobban a békés járókelőket, mint a tegnapi áprilisi délelőtt. Az emberek álmélkodva néztek fel az öreg napra, mely nem törődve csodálkozással, ámulattal, hevesen, tüzesen süttött le tovább a nagy városra. Nem telt bele tíz perc, villámok cikáztak át egyik sötét felhőről a másikra és nemsokára meleg nyári zivatar kergette haza a sétálókat. A gyors, heves nyári zivatar egyszerre megtisztította, felrisszítette a nagyváros nehézt, fojtó levegőjét s mi gyönyörűséges lélekkel nézzük a fák friss zöld színét. Budapestre, Európa legszürkébb nagyvárosára is felidítölög hat ez az égi öntözés, hát még kint a vidéken, falun, tanyákon mekkora lehet egy ilyen friss zivatar után a gazdálkodó ember öröme, gyönyörűsége. Megint csak a régi naiv anekdóta jut eszünkbe, amit az egyszerű gazdaember mondott, híres, nevezetes Bécs városában járván: Szép, szép város, de annyit mégsem ér, mint ott lent nálunk az Alföldön egy tavaszi eső.

(Iparunk pusztulása.) Asztalos iparunk szomorú hanyatlásának okait tárta föl a napokban *Radócs* János műasztalos. A gyakorlati életből szerzett tapasztalatai alapján kimutatja, hogy jobb minőségű butort a közönség nem vásárol s így az önálló asztalos kénytelen a butorkereskedőknek dolgozni. De a butorkereskedések annyira tul vannak halmozva árukkal, hogy egyáltalán nem vesznek a mesterektől butort, hanem bevárják a kedvező alkalmat: az árverést, mikor előállítási áron átul szerezhetik be szükségletüket. Természetesen az ilyen olcsó munka nem lehet jó, úgy, hogy a bécsi butorkereskedők már ha-

tározottan óvakodnak a magyar butoroktól, sőt kirkataikban nyíltan hirdetik, hogy «nem árulnak magyar butort». Így megy tönkre lassanként a magyar asztalosok egykori jó hire úgy, hogy az, aki ma Budapestben önálló asztalos műhelyt nyit, egyenes romlásába siet.

(Az ev. rev. egyetemes konvent) ideai rendes gyűlését április 29-ikére délelőtt tíz órára hívták össze a fővárosi Lónyay-utcai ref. főgimnázium dísztermébe *Kún* Bertalan püspök és *Bánffy* Dezső báró elnökök. A konvent zsinati előkészítő bizottságának gyűlése április 14. és 15-én lesz. A két protestáns egyházat közösen érdeklő ügyekben az együttes szervezeti bizottság április 17-én délelőtt 10 órakor tartja ülését az evangélikusok gyűléstermében. A Baldácsy-ülés pedig április 18-án lesz a kalvintéri lelkeszi hivatalban.

(Halálozás.) *Torbay* Géza mérnök Debrecenben 25 éves korában elhunyt. Nagy részvét mellett temették el.

Parthényi Lászlóné, született Balogh Mária, április 12-én, élte 45-ik évében meghalt Budapestben.

Ózvegy *Sebastiani* Józsefné, született Gervay Emilia báróné 81 éves korában meghalt Budapestben.

Gróf *Pálffy* Andor, a magyar királyi testőrség kapitánya, tegnap, élte 6-ik évében, meghalt. 1839-ben született, 56-ban lépett katonai pályára, részt vett az 59-ki hadjáratban. 1887-ben a testőrség kapitánya lett s mint ilyen tagja a főrendiháznak.

Payer Endre, a horpácsi Széchenyi grófi uradalom főszámvevője meghalt élete 73-ik évében Horpácson, Sopronmegyében.

(Az új pénzügyminiszteri palota alapkövetéle.) A budai várban az új pénzügyminiszteri palota alapkövetélelőtt ünnepe ma déli 12 órakor ment végbe. Az ünnepélyen megjelent *Lukács* László pénzügyminiszter, *Gränzenstein* Béla és *Töpke* Alfréd államtitkárok, az építő-bizottság tagjai, valamint a palota építői. Az épület környékén nagy számú közönség nézte végig az ünnepélyt. A helyszínen *Gränzenstein* Béla államtitkár, mint az építő-bizottság elnöke üdvözölte *Lukács* László pénzügyminisztert és felkérte, hogy tegye le az új palota alapkövet. Ezután *Fellner* Sándor műépítész intézett üdvözlő beszédet a miniszterhez, melyre *Lukács* László pénzügyminiszter válaszolt. Beszède végén Isten áldását kérte a nagy munkára, mire jelt adott az alapkövetélelőre. Az alapkövetélelőből van kifaragva, a közepén levő mélyedésben egy bronzszekrénybe zárták az építés történetét tartalmazó okmányokat, amelyeket a jelen voltak mind aláírtak; továbbá a jelenleg forgalomban levő arany és ezüst pénzeket és a Hivatalos Közlöny és a napilapok egy-egy példányát. A miniszter jeladására elhelyezték az alapkövet, amelyre a miniszter és a vendégsereg minden egyes tagja három ütést tett. A miniszter végül megtekintette az alapozási munkálatokat.

(A fürdő-kongresszus.) A Magyar Országos Balneológiai-Egyesület által rendezett fürdőkongresszusnak tegnap volt második és utolsó napja. *Tausz* Béla a csizi fürdővizekről olvasott fel, *Wosinszky* István dr., a balfi lithium tartalmú ásványvizekről, *Rigler* Gusztáv dr. az ásványvizek dugaszolásáról értekezett. *Rottenbiller* Odön dr., trencsén-teplici fürdőorvos az iszapkezelésről, *Bolemann* István a fürdők statisztikájáról mutatott be értekezést. Este az István főherceg-szállóban bankett volt a kongresszus tagjainak tiszteletére.

(Szocialisták mozgalma.) A magyarországi szociáldemokrata-párt a mai nappal népszavazást indított az általános választási jog érdekében. Az erre vonatkozó felhívás, melyet 50,000 példányban osztották szét, erős hangon támadja a jelenlegi viszonyokat s munkásforradalommal fenyegeti a társadalmat, ha a szocialisták követelése nem teljesül.

(Az ötletes ügyészség.) Nincs több kopasz fej és nincs több eltűnt sikkasztó! Fel van fedezve már a csalhatatlan poloskairtó és a csalhatatlan sikkasztófogó! Az ügyészség érdeme az utóbbi, a derék ügyészségé, mely hallatlan és halhatatlan érdemeket szerzett az izgató cikkek felkutatásában — most el nem hervadó babért akara szerezní. Kiadta a körözés-levelet *Kecskeméti* Győző ellen párviadal vétsége miatt. Igen, mert Győzőke rossz fiu vala, s nem jelentkezett, mikor párosviadal vétségéért meg akarták büntetni. Tehát kiadták ellene a körözést, s most már bizton hurokra kerül — hiszen az ügyészség körözl. A copf ekkora nagyságáról ama kínai férfi jut eszünkbe, ki pénzügyminiszter s tábornok volt egy személyben. A tábornok nem fizetett, s a pénzügyminiszter erőlyesen felszólitotta, hogy fizessen, mert megtalálja jární. Mire a tábornok katonásan vissza-

BUTOROK

egy készpénzért, mint részletfizetésre leggyorsabbból a leg-
finomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók

Ehrentreu és Fuchs Testvéreknél.

E lepra hivatkozók úz szóvalék engudmányonb részesülnek.

Budapest, VI., Teréz-körut 8.

(Andrássy-ni közlelőben).

Nagy képes árjegyzék ingyen.

irt, hogy vele ugyan ne mókázzék a pénzügyminiszter, mert ahol találja, úgy eldönteti, ahogy embert még nem döngettek el! S pedig az ügyesség nincs is Kinában!

— (Leszakadt kikötő hid.) *New-Yorkból* távirják: Amikor ma néhány ember meg akarta látogatni a *Szigetvár* osztrák-magyar hadihajót, a kikötőhid leszakadt. Huszonhárom ember vízbe esett, de valamennyit megmentették.

— (Rövid hírek.) A Bethlen Gábor Kör április 12-én hangversenyyel összekötött közgyűlést tartott. — *Uj magyar egyesület.* A bécsi védőegyesület magyarországi tagjai Budapesten országos védőegyesületet alakítottak Perczel Dezső elnöklése alatt. — Egy milliárd perc. Ez év április 30-án este 10 óra 40 perckor időszámításunkban érdekes kerekszámot érünk el. Egy német statisztikus kiszámította, hogy ezzel a perccel fog letelni Krisztus születése óta a milliárdodik perc. — *Potocky Henrik* grófot, a szédülő lengyel grófot, ki tavaly Budapesten követelt el nagystíli családokat a vizsgálóbíró szobájában öngyilkossá lett Koritovszky lovaggal, Bécsben házvásárlási szédelmések miatt elölték. — *Kaba* és *Nádudvar* közt a jövő hónapban vasút építését kezdik meg. *Nádudvar* község képviselőtestülete az építésre 70.600 koronát szavazott meg a maga részéről. — *Ajándék Amerikából.* A Trautrontalvából Amerikába vándorolt hívek megemlékezve otthonukról, a trautrontalvi plebánoshoz 1200 koronát küldöttek, hogy a templomban egy lourdesi oltárt állítsanak. — *Agyonlőtt munkások.* A Zágráb melletti beslineyi községében véres munkászavargás volt. A csendőrök a munkások közé lőttek, akik közül kettő meghalt, egy pedig megsebesült. — A koronás ezüst érdemkeresztet adta a király Noé Mátyás II. számú csendőrkerületbeli őrmesternek. — Az Erzsébet-érmét adta a király Volcsics Antónia nővér varasdi zárdabeli Orsolya-apácának, a nevelés és oktatás terén szerzett érdemei elismerésül. — *Körjegyző-választás* volt Karátina, Volál-Pesének, Szarazpatak községeiben. Az érdekelt községek képviselői egyhangúlag az eddigi helyettes körjegyzőt: Vertán Hugót választották meg körjegyzővé. — *Agyonlőtt* magát. Belgrádban Sturm Jenő német származású nyugalmazott alezredes tegnap a temetőben. Allítólag zárlat anyagi viszonyai kergették a halálba.

x *Csuz és kösvény* ellen elismert legkötönyös szer a Zoltán-féle kenőcs. Ára 2 korona. Zoltán Béla gyógytárában, Budapest, V., Sétátér-utca és Szabadság-tér sarkán.

x *Turista-, lóverseny- és tábori látások* kitűnő minőségben 6 forinttól feljebb kaphatók: Hatschek látszerész, IV., Eskü-ut (Klotild-palota) a Belvárosi kávéház mellett.

x *Felhívjuk olvasóink figyelmét* Herceg és Horvát, Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt. «Adria»-szállóval szemben létező női-divat áruházára.

Az olvasóhoz.

Az április—juniusi évnegyed alkalmával bizalommal ajánljuk a magyar olvasó közönség jóindulatú figyelmébe a **MAGYARSÁG**-ot. A szemfényvesztő ígéretés nem kenyerünk: becsületes, szókimondó, minden léhaságtól ment magyar lelki újságot adunk, a magyar közönségnek valót. Beszéljen helyettünk maga az újság.

Ime, a szükséges tájékoztató:

A **MAGYARSÁG** politikai napilap megjelen minden délután 8—12, olykor 16 oldal terjedelemben.

Főszerkesztő: *Györfly Gyula* dr. orsz. képviselő, felelős szerkesztő *Benedek Elek*.

Belső munkatársak:

Bedő Albert dr., *Földes Géza*, *Gaál Mózes*, *Geley József* (segédszerkesztő), *Gondos Sándor*, *Jakab Odön*, *Jancsó Benedek* dr., *Marcellus*, *Palásthy Marcell*, *Papp Viktor*, *K. Simó Ferenc*, *Somogyi Endre*, *Szana Tamás*, *Cs. Szabó Kálmán*.

ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	Vidéken, postai küldéssel.
Egy hónapra. 1.—kor.	Egy hónapra. 1.20 kor.
Negyedévre. 3.—kor.	Negyedévre. 3.60 kor.
Félévre. 6.—kor.	Félévre. 7.—kor.
Egész évre. 12.—kor.	Egész évre. 14.—kor.

A **MAGYARSÁG** kiadóhivatala
Szentkirályi-utca 28.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* *Szerelmi kaland.* (Az Operaház mai újdonsága.) Bizony szebb ballet újdonságot is kaphatott volna az Operaház igazgatója, *Mader* Raoul, az idei szép műsor fűszerezésére, mint a sajátját, *A szerelmi kalandot*. Alig ismerünk rá ebből a művéből a *She* és a *Piros cipő* neves szerzőjére. Bár az új balletnek a tárgya is durvább, mint az előbb említett nagy mű öké; lehetett volna rajta csiszolni a zenével. De e helyett a szerző nem a tőle megszokott keztyűs kézzel nyult a hangszerhez, hanem nyersen, sokhelyt gondatlanul, úgy hogy új alkotása robotmunkának látszik. Még ismeretes hangszereles tudását sem dicsérhetjük meg e művéből, ha már érdemesebb gondolatait és izlésségét nem dicsérhetjük.

A szöveget *Requel* Henrik gondolta ki. A ballet négy képből áll. Nehezen lehet ugyan belőlük valami történetet kihámozni, de megpróbálhatjuk. Egy gavallér urfi megint nem töltötte otthon az éjszakát. Az inas unatkozik, hogy nincs kinek szolgálnia, változatosabból felcsap urfiának. Sorra szíjja a gazdája szivarjait, heccelődik a szép divatruhlánnyal, megborotváltatja magát a gazdája borbélyával s egy éppen odavetődő zongorista új keringőjére elkezd az egész társaság táncolni. Bejön a szomszédban lakó bankárnak az egész eselése s vígan vannak. Hazajön eközben a valódi urfi is, aki szintén táncol, mert balletról van szó. A szomszéd bankár és felesége is kénytelen oda menni, hogy hazakeresse a csemeit. A második kép címe: *Figaro házasság*. Egy borbélyműhelyben vagyunk, amelynek a gazdája elmege az esküvőjére. A két borbélylegény ezalatt imádoztatja mulat, de jön az a bizonyos ban ár és az urfi haját nyíratni. Bezzeg megadják annak az árát, hogy háboroztatták a mulatozókat, mert a borbélylegény igen elcsúfítja őket. (Ez nagyon circusi bohóc-tréfa). Itt aztán egy csomó balletfogás következik. Megérkezik férje keresésére a bankárné és szép leánya. A társaság táncolni kezd. A fogas, az olló, a fésű, a pamacs, a szappan, a puder, a bajuszkötő s a sok parfüm is táncol. Persze mindeniket egy-egy ballerina ábrázolja. Ezek magukban véve kedves dolgok, de régiek. A borbélymester is megérkezik feleségével. Sok mulatságos helyzet után meghocsátanak a kópéságok elkövetőinek, a borbélyinasoknak. A harmadik rész: *Tavaszi télen*. Nagyszerűen korecsolyáznak a színpadon (kereskes korecsolyákon), köztük a bankárfamilia és a gavallér is, aki kiment a leszakadt jég alól a papát, amiért a negyedik képből jutalmul kapja a leányát. Igen szép itt a jelmez korecsolyázók felvonulása. Az utolsó kép is csupa szenzáció, mint amilyen az egész ballet szelleme. A bankárék estélyt adnak, ahol mozgó levelezőlapokat, szivarokat, automata cikkeket látunk. Mindenikük jól táncol a gyenge muzsikára, igen eleven, tarka ez a kép is, amelynek a vége, amint említettük házasság.

Óriási pénzt költhetett az Operaház erre a pazar fényű kiállításra. Magyar szerzői tette. Jól tette. Ha műsoron marad e darab, a káprázató képeknek köszönheti. Mert bizony a mű elég gyenge, de *Kemény* nagyon ügyes ember. —pp.—r.

* A *debreceni Csokonai-Kör* holnap, szerdán felolvasó ülést tart. Műsor: 1. A reményhez. Csokonaitól. Előadja Fentzl Rudolf karmester vezetése alatt a Petőfi-dalkör. 2. Szavai Groó Valéria, a debreceni színtársulat művésznője. 3. Utiképek. Irta és felolvassa *Tüdös* János dr., a Csokonai-Kör írótkára. 4. Kuruc nóta. Cimbalmos előadja Bernáth Gizella. 5. Költemények. Irta és felolvassa Farkas Imre. 6. Szabadsággal Hubertől. Előadja a Petőfi-dalkör.

* Az *Opera új igazgatója*, *Mészáros* Imrénének, az Operaház volt igazgatójának szerződése április 15-én, tehát ma lejár. Az Operaház október óta miniszteri megbízással *Mader* Rezső vezette. Mint értesülünk, *Mader* öt évre szóló szerződésének tárgyalásai most folynak, s a közel napokban a szerződést meg is kötik.

* Az *őrnagy* ur. Ez a címe a Vígyszínház legközelebb színre kerülő katonai darabjának, melyet *Mars* Antony és *Keroul* Henri szerzőktől április 19-én, szombaton mutatnak be.

* *Hírek a Népszínházból.* Ma este *Pálmay* Ilka lép föl a Népszínházban a *Nebántsvirág* címszerepében. A színház legközelebbi újdonsága *Weinberger* bécsi zeneszerző *Az izé* című operettje lesz, melynek főszerepét szintén *Pálmay* Ilka játssza. Pénteken *San Toy*-ban, szombaton *Katalin*-ban *Komlóssy* Emma a debreceni színház primadonnája lép föl.

* A *pécsi őskerestény* sirbaltok. Az Akadémia második osztályának tegnap délután *Pauler* Gyula elnöklésével tartott ülésén *Czobor* Béla egyetemi tanár érdekes felolvasást tartott a pécsi ősrégi keresztény sirbaltokról (kubikulumok), melyek szakasztott másai a római katakombáknak. A ritkaságukban menő ősrégi sirokról illusztrált könyvet fog kiadni a Műemlékek Országos Bizottsága az ismertető-tollából.

* A *műemlékek országos bizottsága* legutóbbi rendes ülésén tízenegyzet hazai műemlék jellegű templom és várom restaurálásával foglalkozott. Az ülés a tárgyalásra került templomok képeinek renoválását javarészt *Sztehló* Ottó és *Glaser* János akadémiái festőkre bízta.

* Az *Iparművészeti Társulat* közgyűlése. A magyar Iparművészeti Társulat tegnap tartotta évi rendes közgyűlést. *Ráth* György elnök megnyitotta beszédében utalt a magyar iparművészet örvedetes fejlődésére s épp sikereinkkel s e téren meggyarapodott erőnkkel okolta meg, hogy a társulat részvesz a *turini* nemzetközi kiállításban. A jelentős tudomásul vétele s a felmentvény megadása után a számvizsgálókat választották meg s újra szervezték a választmányt. A társulat tagjainak száma 1661.

* A *rendőrség* javára. A Vígyszínházban tegnap este a rendőrtisztek nyugdíjgyesülete javára *Kuruc Feja* *Dávid* került előadásra. Betétképpen *Krammer* Teréz és *Takács* Mihály, az operaház tagjai adtak elő néhány énekszámot.

* *Színházak műsora.* április 15-én. Kedden: *Nemzeti Színház*: A szerencse. (Kezdete 7 óraker.) — *Magyar királyi Operaház*: Paraszbecsület. Szerelmi kaland (előszőr). — *Várszínház*. A kékszakállu herceg. (Kezdete 7 óraker.) — *Népszínház*: Nebántsvirág. (Kezdete 7 óraker.) — *Vígyszínház*: Zsába. (Kezdete 7 óraker.) — *Magyar Színház*: Fifi. (Kezdete fél 8 óraker.) — *Uránia Színház*: Sport. (Kezdete 7 óraker.)

Törvénytörés.

A somogyi nábob végrendelete

A *Magyarság* tudósítójától.

Budapest, ápr. 15.

Ma délelőtt fél 10 óraker nyitotta meg az elnök a tárgyalást. A vád és védelem tanuinak kihallgatása van soron.

Először *Bátor* Györgyné napszámos asszonyt hallgatja ki az elnök. Ott volt a halál napján reggel 8 óra tájban az udvarban, hol sok nép verődött össze.

— Mit beszéltek, meghalt az uraság, vagy pedig azt, hogy csak rosszul van?

— Csak arról folyt a beszéd, hogy rosszul van.

— Ki küldte el magukat a kastélyból, nem Nagy Akos?

— Nem, az is ott volt, de minket a gazdáné küldött el.

Elnök figyelmezteti a tanut, hogy a vizsgálat során másként vallott.

— Az igaz, amit ma mondok.

— Nem tanította be valaki arra, hogy mit valljon?

— Engem nem tanítottak ki.

Ügyész: Miről tudja, hogy 8 óra tájt történtek ezek?

Bátorné: Tudtam, hogy 8 óra volt.

Aczél bíró: Kítől hallotta azt, hogy jobban van az uraság?

— A gazdánétól hallottam.

Polónyi Géza védő tiltakozik az ellen, hogy az elnök olyan tanuk vallomását felolvassa, akik megjelentek a tárgyaláson.

A törvénytörés visszavonult tanácskozássra. Ennek eredménye az lett, hogy a törvénytörés kimondta, miszerint kötelessége az elnöknek a tanu elébe tartani az ellenkező vallomást. *Polónyi* a határozat ellen semmisségi panaszszal élt.

A következő tanu *Rabati* Sándor, Nagy Márton csöszse, előadja, hogy a halálozás napján reggel 7—8 óra közt *Kaszás* bognártól hallotta, hogy meghalt az uraság. A halottat nem látta, *Molnár* majoros gazda parancsára örködött, hogy senki se menjen a halottas szobába.

B U T O R

jobb és olcsóbb, mint bárhol ép úgy készpénzért, mint részletfizetésre,

kapható: **GONDA S.** butorraktárában

BUDAPEST,

csakis VII. kerület, István-tér 7. sz. a.

Képes butoralbum 50 filléres postabélyeg beküldése mellett kapható. A ki ezen lapra hivatkozik, 5% árcedeményben részesül.

Védő ellenezte a tanu meghiteltetését s azt a törvényeszk el is halasztotta.

Kaszás János tanu bognár Hódoson, Póréól halotta, hogy meghalt az uraság. Bement a szobába, meg is mozgatta a halott kezét. Azt nem tudja, mikor voltak bent a végrendeleti tanuk.

Elnök: Ha benn volt a szobában, tudja, akkor világos volt a szoba, vagy sötét?

— Sötét volt.

— Ha látta a halottat, látta-e, hogy a vér jött ki a száján?

— Nem.

— Hát azt látta-e, hogy a szeme nyitva volt?

— Nem emlékszem.

Polónyi: Ki vitte be magát Kaposvárra esküt tenni?

Kaszás: Az uradalom kocsiján mentünk be s 1 frtot kaptunk költségekre.

Póré szembesítve Kaszással kijelenti, hogy ő nem azt mondta, hogy «meghalt», hanem, hogy «meghal» az uraság.

A törvényeszk Kaszás meghiteltetését is elhalasztotta.

Kaszás Jánosné megerősíti az ura vallomását, ő is úgy hallotta a hírt Póréól. Meghiteltetését felfüggesztették.

Dezső István, Nagy Akos Kovácsa, akkor reggel 6-7 óra tájban a műhelyében dolgozott, mikor asszonyok hírül hozták, hogy «meghal» az uraság. Bevégezte a munkáját s ő is elment a kastélyba.

— Be is ment a szobába?

— Nem, mert a természetem nem veszi be a halottnézést s így kinn maradtam a gangon. Az asszonyok bementek.

— Látta-e Nagy Akost? — Nem láttam.

— Mennyi ideig volt ott a kastélyban? — Talán 3 percig s azután hazamentem.

Elnök ezután elébe tartotta a vizsgálat során tett ellenkező vallomását, mire a tanu megjegyezte, hogy a vizsgálóbíró nagyon megzavarta.

— Tudja azt, hogy Molnárné beteges asszony volt?

— Igen, egészségtelen fehérrép volt, egyszer le is esett a padlásról.

— Miért ment el a hódosi pusztáról?

— Kevés volt a fizetése.

Polónyi ellenzésére ennek a tanunak a meghiteltetését is felfüggesztették.

Délután 1 órakor elnök a tárgyalást félbeszakította s a folytatást 3 órára halasztotta.

§ Elítelt bankigazgató. Prágából távirják: Az országos törvényeszk, mint büntetőbíró, *Mudron* Emilt, a Hitelintézet prágai fiókja váltóosztályának volt főnökét sikkasztás büntetése miatt három évi súlyos börtönrre és az elikkasztott összegek megtérítésére ítélte.

KÖZGAZDASÁG.

Oszták-Magyar Bank. Az Oszták-Magyar Bank főtanácsa ma *Bilinski* kormányzó elnöke alatt Budapesten ülést tartott, amelyen csakis folyó ügyek kerültek tárgyalásra. *Bilinski* kormányzó és *Pranger* vezérigazgató, akik tegnap óta itt vannak, ma délután a gyorsvonattal visszautaznak Bécsbe.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Készlet-üzlet.

Ma lanyha volt a hangulat a piacon. A kínálat megmaradt, a malmok azonban tartózkodást mutatnak. Mindazonáltal jelentékeny forgalom fejlődött ki, mert a kínálat engedékenyebb volt, a kereslet pedig okosan használta ki a kedvező helyzetet. Elkelt 16.000 métermáza buza 5 fillérrel olcsóbb áron.

Tiszavidéki: 200 mm. 78-5 k. 9.55 korona, 200 mm. 78-5 k. 9.52-5 korona, 100 mm. 78-3 k. 9.52-5 korona, 400 mm. 78 k. 9.50 korona, 200 mm. 78 k. 9.50 korona, 100 mm. 78 k. 9.47-5 korona, 100 mm. 78 k. 9.45 korona.

Szarvasi: 2290 mm. 78-3 k. 9.50 korona.

Hód-Mező-Vásárhelyi: 2450 mm. 76-5 k. 9.35 korona.

Fejérmegyei: 500 mm. 77 k. 9.37-5 korona.

Pestmegegyei: 800 mm. 77 k. 9.40 korona, 200 mm. 77-5 k. 9.37-5 korona.

Bánsági: 4200 mm. 77 k. 9.40 korona, 450 mm. 76-5 k. 9.355 korona, 200 mm. 76-7 k. 9.45 korona, 1600 mm. 76-5 k. 9.27-5 korona.

Bécs-Szent-Györgyi: 2000 mm. 75-5 k. 9.15 korona.

Kaktararu: 500 mm. 77-3 k. 9.40 korona.

Arpa: 100 mm. 6.20 korona, 100 mm. 6.20 korona, 100 mm. 6.10 korona.

Zab: 100 mm. 7.60 korona, 100 mm. 7.50 korona, 200 mm. 7.25 korona.

Tengeri: 1000 mm. 4.91 korona, 100 mm. 4.95 korona.

Április hó 13. este 6 órától, április hó 14. este 6 óráig.

	érkezett	elment
buza	31571 mm.	2004 mm.
rozs	323 »	»
árpa	2727 »	948 »
zab	3327 »	5514 »
tengeri	4600 »	5303 »
repce	»	»
liszt	204 »	11451 »
korpa	»	2389 »

Határidő-üzlet.

A fedezések szüneti napja volt ma, mert kedden felmondás nem szokott lenni, minthogy az átvételi nap vasárnapra esnek. A szaporodó behozatalok pedig a «kontremin» embereibe újabb reményt keltenek a «chausse-manöver» megátolására, a készáru-piacon szintén lanyha volt a hangulat, mi sem természetesebb tehát, mint hogy a határidő-ártolyamok csökkentek.

Delben jegyez: áprilisi buza 9.17-9.18, májusi buza 9.05-9.06, októberi buza 7.94-7.95, áprilisi rozs 7.31-7.32, áprilisi zab 7.03-7.03, októberi zab 5.83-5.84, májusi tengeri 4.87-4.48, júliusi tengeri 5.01-5.02.

Előtőzsde: Oszták hitelrészvény 675.25. Magyar hitelrészvény 690.—. Korona járadék —.—. Leszámitoló —.—. Jelzálog —.—. Rimamurányi 506.—. Államvasut 661.75. Déli vasut —.—. Alpesek —.—. Városi villamos —.—. Közuti vasut —.—.

Zárjat: Oszták hitelrészvény 675.—. Magyar hitelrészvény 690.—. Korona —.—. Leszámitoló —.—. Jelzálogbank —.—. Rimamurányi 506.—. Államvasut 662.—. Déli vasut —.—. Alpesek 391.—. Városi villamos —.—. Közuti vasut 640.—.

A szerkesztő postája.

(Kéziratokat nem adunk vissza.)

Sz. J. Andrásfalván. Tessék a levelet Krasznahorkára címezni, mindenestire utána küldik.

S. K. Szováta. Weinman Fűző dr. kir. közjegyzőhöz (VI. Andrassy-ut 9.) intézzen kérdést a jelzett ügyben. Valószínű, hogy kap.

Cs. K. «Entő-munka» rovatunkat nyitottuk meg, hogy a székeltyöldi viszonyok ismerőit tájékoztassuk az orvosilag jókat s jelöljük meg a gyógyítás módját. Éppenséggel nem válnék az ügy javára, ha egy község két párt a szűkös viszonyok miatt a vitájával zavarnók a figyelme, mi országos érdekelte kívánunk kelteni a székelty kérdést. S ha bár így gondolkozunk, az etédi szűkös viszonyok között két cikket közlünk, helyet adván mind a két felnek. Ha most az ön cikkét közlőjük, vége-hossza nem esz a vitának. Aztán rendkívül hosszú is a cikk, igyekezzenek egyezésre jutni.

P. Ö. P. (Verseki) Nem közölhetők.

A. E. (Gerda Tamás) Sikertűt dolog. Sorát ejtjük. Csak előre!

Beifeld Bankház Budapest.

Karoly-körút 1. szám.

Vesz és elad sorsjegyeket, értékpapirokat és állam-papirokat a napi áron, *részfizetésre:* beváltja a *ki-sorsolt sorsjegyeket.* — *Pénzkölcsönt* nyújt mindennemű sorsjegyekre.

Laptulajdonos a «Magyarság» kiadóvállalata.

HIUSÁG.

Regény.

81

Irta: Gaal Mózes.

A hajó tükkölt. érkezett a Várház felől. A parton várakozók egymást lökdösve siettek a hajóhid felé. Bozzai megfogta Olga karját:

— Ráérünk még! ... Gondolt-e reám?

— Maga nagy gyermek! ... Vigyázzon, a ruhámra lépett! ... Nagyon bosszankodtam.

— Mi történt? ...

— Semmi! ... Ostobaság.

A napsugarak cikázva ugráltak a zöldes víz tükrén, az oldalt forduló hajó keréklapátjai zuhogtak s egy kis naszád sietett távolabb a közelítő hajótól.

Az emberek e nagy tolongásban is meglepetve néztek Olgára. Bozzait ismerték, csak azt találgatták, hogy az a feltűnően szép barna nő vajon ki lehet? ... Az alakja, a ruhája feltűnt.

— Gyönyörű pár! — suttogták s Olga halotta. Összerezent, édes gyönyörűség szállotta meg, lopva reá pillantott Bozzai férfias arcára. Arra a parancsoló, büszke arcra, mely megszokta, hogy mindenkinek feltűnik.

Olgák a fedélzeten maradtak, a korlát mellé ültek le s Olga kifeszítette fehér napernyőjét. A Dunát nézték s halkan beszélgettek.

Rengeteg sok ember volt a fedélzeten. Ki törődött volna egymással.

Az ismerősök beszélgettek, akinek nem volt ismerőse, védekezett a szemébe sötét napellen.

Ott volt Demeter is.

Nem véletlenül rándult ki éppen ma a Margit-

szigetre. Ebéd után felkereste őt a lakásán Parthi Dezső. Egy levélkét adott át:

— Itt van, amit kértél! ... Kinálj meg legalább cigarettával.

— Ott a doboz! ...

— Tizenötödikétől kezdve megint csavargó leszek ... Bozzai elcsap ...! Ugy-e bolond az élet, öreg?

— Bolond! ... — veté oda a szót Demeter szórakozottan.

— Te, aztán ne csinálj valami kellemetlenséget! ... Különbem bánom is én! ... Öreg, adhatnál tíz pengőt kölcsön, egy megveszekedett kraicárom sines!

Demeter adott tíz pengőt s hamarosan lerázta nyakáról az elzúllott, boldogtalan embert. A levél az Olga levele volt. Bozzai ott felejtette délben az asztalán, Parthi véletlenül zsebre rakta.

Mire Demeter a felszálló helyre érkezett, Olgák már fenn voltak a fedélzeten. Demeter tulajdonképpen azt sem tudta, hogy miért jött. Fontolgatta magában a dolgot s inkább ösztöne hozta, mint valamely biztos szándék. Botrányt csinálni nem akart, de kívánta, hogy Olga lássa őt, ha egy pillanatra is, de lássa és tudja, hogy Demeter is látta őket.

A kiszállásnál Demeter nem sietett. Csaknem utolsónak maradt. Nagyon érdekelte őt a hajógép, azt nézte s elfordult a kifelé forduló közönségtől.

Olga fehér napernyője felvillant a távolban, mikor Demeter lassan elindult a sziget felé. Neki sem volt senki ismerőse. Folyton szemmel tartotta a szép párt. A karesu asszonyt s a daliás férfit, kitérő szemmel megbamultak s kiket ő olyan nyomorultaknak tartott.

Ő is arra az útra kanyarodott, hol a fehér

napernyő, mintegy fehér lepke tünt fel az üde lombok közül. Lassan ment, látszólag céltalanul, mintha reabizta volna magát lábának a szeszélyére. Hadd vigye arra, merre neki tetszik — ámde a fehér napernyőt nem tévesztette egy pillanatra sem szem elől.

Egy félreeső útra kanyarodott be a fehér napernyő. Egy-két bogarászó gyermek jött Demeterrel szembe, aki meg-megállott, mintha a fákat vizsálla volna. Le is ült közben-közben, kihuzott a zsebéből egy könyvet s lapozgatott benne. Nem olvasott, nem tudott volna olvasni.

Az ut másik feléről egy nagy társaság közeledett. A fehér napernyő hirtelen megfordult s Demeter buzgóan nézte a betűket, mintha nagyon el volna mélyedve.

Néhány másodperc telt el. A finom porondon léptek nesze hallatszott. Aztán hangok is:

— Az egész világ ellen! ... — ezt tisztán hallotta Demeter, aztán egészen véletlenül felpillantott a könyvből.

Olga reá nézett, Demeter tekintete találkozott az Olgával.

— Hah! ... — halk sikoltás hallatszott.

Demeter nem állott fel, nem köszönt. Könyvét reá támasztotta a térdére s tovább olvasott. Mintha nem is látta volna Olgát, mintha nem is ismerte volna meg.

— Mi a baj? — kérde Bozzai, aki észre sem vette Demetert.

— Semmi, a lábam csuszott meg ...

Ezt is hallotta Demeter, de a fejét nem fordította az elhaladók után. Mikor aztán eltűntek, kivette tárcájából az illatos levélkét, a koronás, címeres levélkét (honnan szedhette Olga a címet?) ... és olvasta:

— «Ma délután a hajóállomásnál. A Margitszigetre megyek».

(Folyt. köv.)

Leltár után!

Az árak olcsóbbak, mint eddig voltak.

1 vég finom Chiffon 30 rőf ...	4.25	1 ablakra való gyapju-függöny ...	1.25	1 legújabb divatu francia batiszt ruhára minden dísz és hozzávalókkal együtt	2.50
1 « finom család vászon 30 rőf ...	4.25	1 garnitour ággyterítő (3 drb) 4.50, 5.25, 6.50		Színes és fehér himzett selyem gázi	
1 « ágyhuzat céna-minőség 30 rőf ...	4.25	1 gyászruhára való kelme minden hozzávaló és díszszel ...	3.50	kelmék dupla széles, fele árért kaphatók és pedig méterje ...	0.60
1 cachmir vagy cloth-paplan ...	3.25	1 remek színes utcai ruha hozzávaló és díszszel ...	3.50		
1 valódi finom atlasz-paplan ...	6.-				
1 ablakra való céna csipke-függöny	1.50				

Vidéki rendelések lelkiismeretesen eszközöltetnek.

HERCZEG és HORVÁT

Budapest, VII. kerület, Kerepesi-ut 52. szám alatt. Adria-szállóval szemben.

SZINHÁZAK.

Szerdán, 1902 április 16-án.

M. KIR. OPERA

A denevér.

Kezdete 7 órakor.

Nemzeti színház.

Otthon.

Kezdete fél 8 órakor.

NEPSZINHAZ.

Egy görbe nap.

Kezdete fél 8 órakor.

VIGSZINHAZ.

A dada.

Kezdete fél 8 órakor.

Magyar színház.

Fifne.

Kezdete fél 8 órakor.

URANIA.

A sport.

Kezdete fél 8 órakor.

HATSCHER MIKSA

Optikus (azelőtt Váci-utca) most:

IV., Eskü-ut 5. (Klotild-palota.)

A „Belvárosi Kávéház” mellett. Budapest

Jelmez- és népviselet-fényképek (színes) nagy választékban. Színházi látások 4 firtól feljebb. Vadász- és verseny-távosók 8 firtól feljebb. Szemüvegek, orrszorítók és lorgnották 1 forinttól feljebb. Légnylmérők 4 firtól felj. Hőmérők 40 krtól telj

Műszemek és választékban, (máram minden fájdalom nélkül be is tételnek.)

Fényképező-gépek 75 krtól illetőleg 3 forinttól (nagyobb 6 forinttól) feljebb. Szerek napi árt.

Kirchner-féle citera-gítár és hegedű-húrok.

Legjobb árban veszem s forgalmi és régi bélyegeket minden mennyiségben veszek, cserélek, eladok

PRÜCKLER J. G.

BUDAPEST,

IV., Koronaherceg-utca 3. szám.

Sanid labdacsek befecskendezés nélkül!

A legmakacsabb heveny és idült folyásoknál legbiztosabb gyógyszer

férfiaknál és nőknél egyaránt biztos szer. — Egy üveg 100 labdacsek tartalommal és használati utasítással 6 korona. — Vidékre 6 kor. beküldés mellett bérmentve vagy utánvétellel.

„Magyar király” gyógyszerertárban Budapest, Marokkói-u. 2.

Minden gondot és fáradságot megtakarítanak a t. butorvevők, ha egyszerűen a régi, elismert hírnevű

Sárkány és Schütz

butorcéghez,

Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körut 12. szám alatt a New-York kávéházzal szemben

fordulnak, a hol is mindenkor dusan felszerelt raktára található a minden fajtájú masszív kivitelű butoroknak a legújatársabb árakon irásbeli jótállás mellett.

Személyes meggyőződésre kéri fel a t. butorvásárló közönséget

Sárkány és Schütz

butorcég, kárpitosok és díszítők Budapest, VII., Erzsébet-körut 12. sz. a New-York kávéházzal szemben. 52

BUTOR

Kézpénzért vagy részletfizetésre legolcsóbban

FUCHSBODOG-nál kapható

Budapest, József-körut 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Box-Calf

borjubőr ma a világ legjobb és legtarosabb bőre, nem kell vixelni, viselésben pedig szép és elegáns. Mértéknek elegendő a lábunk papirosra való körülrajzolására. Kizárólag saját készítmény. Pótlatlan jó állás.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Borjubőr. sima, strapára való 3.20. Borjubőr betétes 3.—. Borjubőr bergsteiger, gavallérforma 3.20. Box-calf, bergsteiger, föltűnő elegáns 4.—. Divatos barna bagaria bergsteiger, elegáns 4.—. Lakk, cugos v. bergsteiger 4.—. Női zerge cugos v. tűzős 3.—. Box-calf tűzős 3.50. Barna divatos tűzős v. gombos 3.50. Lakk, cugos v. tűzős 3.50. Gyermek-cipők 3 évig 1.—.

Nem tetszőt készséggel kicserélek.

Agulár Ede

Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 22. sz. Az Uránia-színházzal szemben.

Fogak

2 firtól, valódi amerikai módszer, 10 évi jótállással. A gyökér eltávolítása fölösleges. Szájpadlás nélkül is. Vidékiek 24 óra alatt kielégítettnek.

== Részletfizetésre is. ==

KOVÁCS J. fogműterme

Budapest, Károly-körut 9., II. em. 8. szám.

(Grót Hadik-palota.)

Található naponta reggel 9-től délután 5-ig.

Malhólyag és gumi, elismert legjobb francia gyártmány, eredeti párisi csomagolásban, tucatonként: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 16 korona. Capot amerikans (rövid): 6, 8, 10 korona. Párisi hölgy óv-szivacsokkák: 4, 6, 8, 10, 12 korona. Női óvszerek (Pely Porus), Pessarrium oclusivum, Menzinga tanár szerint 6 korona, bevezető hozzá: 3 korona. Diana-öv (havi kötezer) darabonként 11 korona. Dusan felszerelt raktár: irrigatorok, hldék, mindennemű suspensoriumok, stb. Újdonság! Női refrechisseur! Elismert nőgyógyászok által mint legbiztosabb óvszer ajánlva. Ára 15 kor. Kimerítő árjegyzékeket zárt borítékban, titoktartás mellett, díjtalanul küld szét:

KELETI J. orvos-sebész mű és kftszor-gyár. Alapítva 1878.

BUDAPEST, IV. kor. Koronaherceg-utca 17.

20 korona utáni vásárlásnál 20% árkedvezmény.

Eladás nagyban és kicsinyben!

BUTOR-ELADÁS.

Dus választék szilárdgyártmányu asztalos és kárpitozott butorokban egyszerű és a legdiszesebb kivitelben. ==

Dósa Kálmán asztalos és kárpitos, Budapest, Erzsébet-tér 13. szám, I. emelet.

Eladás nagyban és kicsinyben!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések árát előre kell fizetni. E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 fillérbe, vastagabb betűből 4 fillérbe kerül. Fővilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis számot közlik vele. Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeget beküldik. Vidékről íron kényelmesen beküldhető az apró hirdetések postautalványával, mert a postautalvány szabványára az apró hirdetés szövege is könnyen elfér. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja az apró hirdetés árát. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, Szentkirályi-u. 28. sz.

Alkalmi toillettek, női báli, estély, színházi ruhák, keveset használva, jutányos áron eladók. Megtekinthetők d. e. 11-1-g. Cima kiadóhivatalban. 2041

Egyházi szerek, lobogók, képek és könyvek legolcsóbban kaphatók: **Szüits és társánál,** Budapest, IV., Ujvilág-utca 2. sz.

Szabás, varrás és mintarajzolásban alapos oktatást nyerne in-telligens hölgyek egy hónap alatt. Tandíj 10 forint. Minden hölgy varrhatmagának. Francia minta 50 kr. Tankönyv magántanulásra kapható. Elegáns ruhák jutányosan elkészíttetnek. Cim a kiadóban. 3033

Bpest ny. p. u. áll. apr. 14-én

Pozsony	«	«	14-én
Pécs	«	«	14-én
Győr	«	«	15-én
Szeged	«	«	15-én
B. Csaba	«	«	15-én
Szatmár-Ném.	«	«	15-én
Pápa	«	«	16-án
Kolozsvár	«	«	16-án
Ujvidék	«	«	16-án
Bpest-ápart	«	«	17-én
Kecskemét	«	«	17-én
Miskolc-g. p. u.	«	«	17-én
Zágráb	«	«	18-án
Arad	«	«	18-án
Kassa	«	«	18-án
Nagyvárad	«	«	18-án
Fiume	«	«	30-án
Szabadka	«	«	30-án
Eszék	«	«	30-án
Debrecen	«	«	30-án

Budapest, 1902 április hó. Az igazgatóság.

Szőlőbirtok eladó a főváros közelében, egészséges vidéken, nyaralásra, állandó lakásra, sőt tökélelhelyezésre is alkalmas; vicinális, vasutalomas helyben. A birtok áll a faluban egy és fél hold halteleken, szilárd anyagból épült hatszobás lakházból, mellékhelyiségekkel, istálló stb., dísz- és gyümölcsös kerttel, külön vncellériakból és a községi szőlőben 10 m. holdat meghaladó szőlőből. Cim a kiadóhivatalban. 2903

BUTOROK

uj, valamint csak kevésse használtak, képek, varrógépek, perzsaszőnyegek, 1 fehér gyermek pólyaszekrény, órák, lámpák stb. stb. csodálatosan olcsón vásárolhatók Budapest, VI., Gyár-utca 2., a Vakok intézetével szemben.

Tud ön franciául?

Ha nem tud franciául, legkényebben megtanulhat a legjobb francia nyelvtan magántanulása című könyvből, melyet Geyer Jaques francia nyelvtanár írt. A legkényebb módszer a francia nyelv gyors megtanulására. Ára 1 korona. Megrendelhető Bartha Lajos könyvkereskedésében: Budapest, V., Lipót-körút 20.

M. kir. államvasutak igazgatósága. 52734/14622. F. IV.

Arverési hirdelmény. A kézbesíthetlen küldemények és felesleges a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomásokon, a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

Nádszékfonások bármily nemből igen olcsón elfogadhatnak. Budapest, VIII. ker., Tömö-utca 36. I. em. 10.

Pénztárnoknői állást keres fűszer vagy más hasonló üzletben intelligens szolid nő. Cim: Baross-utca 96., I. 13.

Kettős elektromágneses kereszt vagy csillag

R. B. 86967. szám.

Nem Volta-kereszt! Nem titkos szer **gyógyít és felüdit** **kezesség mellett.**

E készülék gyógyít és segít fej-, fül- és fogfájásnál; a migrén, neuralgia, vértoulás, sápkór, szédülés, a fülzugás, nagyothalás, a szíverés, szívgyörcsök, asztmatikus rohamok, a gyomorgörccsök s egyéb görcsök, az étvágytalanság, a hideg kezek és lábak, a nem elgyengülés, a cauz, kőszvény, ischias, a gyengeség s ágyvedesség bajjaiban; influenzaiban s a vele járó hátfájásoknál; különösen idegbántalmaknál s a velük járó álmatlanság s különféle gyengeségi állapotok bajjaiban; a rendetlen vérkeringés bajjaiban s még sok más oly bajban, a melynek a normalis orvosi kezelés szerint villanyos áram a gyógyító szere. Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy husz éves betegségeket teljesen meggyógyított. Az irodámban levő elismerések és bizonyítványok, a melyek a világ minden részéből, halálan emlékeznek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetők. A kit legkésőbbben 45 nap alatti nem gyógyít meg készülékem, az visszakapja a pénzét. Ahol már minden hasztalan volt, kérem, tessék a készülékemet megpróbálni. Figyelmeztetem a t. közönséget, hogy az én készülékem nem téveszthető össze a Voltával, mely teljes hatástalansága miatt Nemetsországból, sőt Ausztriából és Magyarországból is hivatalosan ki van tiltva, míg az én elektromágneses készülékem kiváló gyógyító erejénél fogva, általános elismert, közkedvelt és elterjedt. Már csak rendkívüli olcsósága is erősen ajánlja.

Nagy készülék ára 6 korona. Kis készülék ára 4 korona. Idült betegségeknek alkalmazandó. Csak gyermekeknek s nagyon érzékeny nőknek való.

Pó központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére: **MÜLLER ALBERT, Budapest, V., Vadász-utca 42/R. sz. Kalmán-utca sarkán.**

Könyvvezető

28 éves, róm. kath. nőlen 10 évi gyakorattal rendelkező, érettségizett, széleskörű tapasztalattal bíró, a könyvitel és az irodai munkálatok minden ágában járatos könyvelő, ki a gazdasági könyvitelben is magas színvonalu tanulmányokat végzett s ezeket ismerni is képes. keres szerény feltételek mellett nagyobb gazdaságban, mint gazdasági könyvvezető, pénztári tiszt vagy uradalmi titkár alkalmaztatást. Szives megkérés Sz. J. fel alatt a kiadóhivatalba kérem. 2047

Csépítő-gépek.

8 HP Robey-locomobil 48" vasrúds csépítővel, jó karban, 600 forint; 6 HP magy. gazd. locomobil 7 légkörre, hozzávaló vasrúd s csépítővel, teljes felszereléssel, 3 éves, 2400 frt; 8 HP 2 garnitura, teljes felszereléssel. Garrett és Marschall, 7 éves, 2000 frt; továbbá 6 garnitura, 6 HP, 1 garnitura 8 HP, teljesen jó, munkaképes karban, felszereléssel, halálcset miatt eladó. Jó helyre részletfizetésre is. Takács Imre, Nógrád-Csécsé. 2034

Eladó kisbirtok.

Pestmegyében a zimonyi vasutvonal mentén, vasutállomástól 10 percnire és a fővárostól egy órányira fekvő, nyaralásra is különösen alkalmas 17 1/2 holdas teljesen körülkerített gyönyörű kis birtok, mely áll: 8 1/2 hold park, gyümölcsös, kaszáló, 2 hold fajszerű, 2 hold erdő és 5 hold lucernásból; van rajta egy modernberendezésű 15szobás kastély, ispanlak, kocsisalak, cselédiak, istálló (5 ló és 8 tehénnek), kocsiszin, raktár, kirakott sertésistálló, üvegház tele nővényyel, melyépületek szilárd anyagból, zindelytetőre, villámhárítóval építve, külföldre való elköltés miatt eladó. Cim: VII., Kertész-utca 4. sz. II. em. 6-ik ajtó 1 sz. Ügynök nem díjaztatik. 2029

Mindenkinek ijesztője a szürke haj.

Számos szer lesz a szürke haj elpalástolására hatástalanul elhasználva. Sok kísérlet után végre sikerült **Huszár-féle Hajregenerator-ában** egy hatáson szert találni, melyvel megszüntül a szürke haj, és csak a volt hajszin, barna, fekete vagy szőke visszanyerhető anélkül, hogy a fejbőr és fehérmemű bepiszkolódna. 1 kis üveg 2 kor; nagy üveg 4 kor. 50 fillér.

Kapható Budapestben: **Török József** gyógyszerésznél Király-utca 12. sz., **Dr. Egger Nádor-gyógytárában,** Váci-körút 17. sz.

POLGÁR SÁNDOR

magy. kir. szabad. nyert orvosi mű- és kötszerész **BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50. sz.** Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvosi, sebészeti és betegápolási tárgyokban. Saját utalmányu m. kir. szabadalmazott Polgár-féle **sérvkötő,** haskötő, görcsör elleni gummi-hariganya, orthopedia-készületek, műlábak, és kezek, kesztes kötszerek, irrigator-feszkekendők, mentőszekrények, stb. Valódi francia különlegességek (Guzsér férfi és női övszerző) F. Bergerand filz pártis gyárából. **Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve**

Utazás ellen védve 18802. sz. a. Fenti címre ügyelni tessék.

Svájci óra ipar.

Minden szakférfinak, katonatiszteknek, posta-, vasut- és rendőrtisztviselőknak, valamint mindenkinek, kinek pontos és jó zsebóra van szüksége, szives tudomására adjuk, hogy az ujonnan feltalált valódi geni 14 karatos (Sis-teme glace hütte-vel jelölt) elektrizált arany platque remontor-órák kizárólagos elárusítását átvettük. Az óráknak antimagnetikus biztonsági szervezetük van, pontosan ki van próbálva és szabályozva, valamint, nyírt írásban 3 évi jótállást vállalunk. Az óratok-melyek 3 fedelték, nyomós rugóval ellátott fedelük, teljesen modern pompás kiállításuk, s a legújabb abszolút változatlan amerikai arany fémből vannak előállítva, s 14 karatos aranylemezzel bevonva, úgy, hogy teljesen a valódi arany színét mutatják, annyira, hogy még szakértők is a valódi 200 koronás arany órától sem tudják megkülönböztetni. Az egyetlen óra a világon, mely az arany jellegt sohasem veszti el. Hat hónap alatt 10,000 utánrendelést s körülbelül 3000 elismerő-levelet kaptunk. Egy férfi vagy női óra portó és vámentesen csak 16 korona. Minden órához birtok ingyen. Igen elegáns, modern aranyplaque láncok urak és hölgyek számára (nyakláncok is) 3-5 és 8 korona. Minden nem megfelelő óra visszavéteik, nincs kockázat. Szétküldés utánvéteik, vagy előleges pénz-beküldés ellenében. Megrendeléseket Uhren Versandhaus „Chronos“ Basel (Svájc) kell intézni. Levelek Svájcba 25 filléres, levelező-lapok 10 filléres bélyeggel látandók el.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA oszársári és királyi udvari szállítók. **Magyarország első egyenruha készítő intézete** **BUDAPESTEN, Váci-utca 35. szám alatt.**

ÜZLETÁGAINK:
EGYENRUHÁK. Magyar díszruhák. **LIBERIÁK.** Polgári ruhák. **FEHÉRNEMŰEK.** **VIVOSZEREK.** Párbajszerek. Egyverek és forgópisztolyok. **Kardok, sarkantyuk.** Erdénjелеk és szallagok. **Utazó bőröndök.** **Bőrneműek.** **Arany és ezüst himzések.** **Zászlók, stb.**

Kalapot: egyenruhához és polgári használatra 4-6-6-7-8 korona.

Katonai puska-művesek által kipróbált Revolvereket: 7 mm 4 kor., 9 mm 6 kor., 12 mm 8 korona. Kivá-natra fegyver-árjegyzéket ingyen küld TILLER.

A világ legrészebb utazó-bőröndjei legolcsóbbtól a le-finomabb minőségig 10 kor., 15 kor., 20 kor., 30 kor., 40 kor., 60 kor.

Képes árjegyzéket minden cikkről kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

